

Trevor Pinnock: «El 'Rèquiem' de Mozart és una de les poques peces que toquen el fons de la humanitat»

Entrevistem el reputat director i clavicembalista anglès, que demà dirigirà el 'Rèquiem' de Mozart amb l'OBC | El concert forma part del Festival Mozart Nits d'Estiu de L'Auditori

Trevor Pinnock | Gerard Collett

El músic i director d'orquestra britànic **Trevor Pinnock** (Canterbury, 1946) ha fet història en obrir el camí de la música antiga com a clavecinista amb el grup **The English Concert**. Demà i demà passat, dies 5 i 6 de juliol, arribarà al Festival Mozart Nits d'Estiu de L'Auditori en un concert únic: es posarà al capdavant de l'**OBC** (acompanyada de l'**Ensemble O Vos Omnes**) per dirigir un programa centrat en la profunditat del darrer **Wolfgang Amadeus Mozart**, un repte que afronta amb la premissa primordial que la bona música sempre és nova. En parlem amb ell.

El 5 i 6 de juliol, dirigirà el 'Rèquiem' de Mozart amb l'OBC a L'Auditori de Barcelona. Què serà el més interessant d'aquest programa?

És un encàrrec de fa molt de temps. Havia de fer un altre concert, en el temps del covid, que no es va anul·lar, i aleshores des de l'orquestra van proposar si podria tornar i dirigir el *Rèquiem* de **Mozart**. Bé, per descomptat, és una obra que estimo i a més m'encanta actuar a Barcelona, una ciutat de la qual tinc molts records musicals feliços. De manera que serà una bona aventura,

perquè fins ara no havia treballat mai amb aquesta orquestra, serà el primer cop que ho faig, igual que amb el cor ?l'**Ensemble O Vos Omnes**, dirigit per **Xavier Pastrana**? i amb les veus solistes ?la soprano **Serena Sáenz**, la contralt **Avery Amereau**, el tenor **Jorge Navarro Colorado** i el baix **Erik Rosenius**?. En tinc moltes ganes.

Quins són aquests records feliços que té de Barcelona?

Sobretot recordo els dies amb la meua orquestra **The English Concert**, en què acostumàvem a venir a actuar a Barcelona amb diversos programes. Fins i tot una vegada vam estar treballant amb un projecte increïble, el *Messies* de **Händel** que organitzava La Caixa, amb quatre-cents cantaires que van interpretar la partitura amb uns arranjaments meravellosos. [Es tracta de la tercera edició del *Messies participatiu*, al Palau de la Música Catalana l'any 1997.]

Georg Friedrich Händel té molta relació amb la tradició coral britànica i amb la seva formació. I Mozart? Com connecta amb l'espiritualitat del *Rèquiem*?

Crec que el més important de l'obra és que és una d'aquelles peces excepcionals de la història de la música que poden connectar amb tothom, siguin quines siguin les creences que professi cadascú. I aquesta és una funció que pot aconseguir la música i que és realment important: arribar a tocar el fons més fonamental de la humanitat, el que tots i totes compartim. Aquesta és la gran meravella que ofereix el *Rèquiem* de **Mozart**.

Al concert de Barcelona també s'interpretarà, a més d'un breu motet de Mozart del 1791, "Ave Verum Corpus", una altra obra emblemàtica de la darrera etapa del geni de Salzburg, la *Simfonia núm. 40*, enregistrada amb formacions tan diferents com The English Concert o la Filharmònica de Berlín. És una obra, per tant, molt lligada a la vostra trajectòria?

Sí, i des de fa molt de temps. Devia ser una de les primeres simfonies que vaig escoltar en disc, quan era un adolescent. Segurament, per les dates, devia ser algun enregistrament de **Bruno Walter**. I, per descomptat, és una de les grans simfonies de la història, una de les tres darreres que **Mozart** va escriure a Praga. Cada cop que l'afronto és com començar un nou viatge, i sempre és molt important.

Com s'ha concebut el conjunt del programa?

Per mi és important, en aquest concert i en general en tots els que faig, dibuixar un arc que creixi a través del repertori des del principi fins al final. Per això miro de triar els programes amb molta cura. En aquest cas, a més, tenint en compte que interpretarem el *Rèquiem* en un espai secular, treballaré el programa sencer com una sola unitat: el *Rèquiem* i la *Simfonia núm. 40* com a part d'un mateix corpus.

AL SERVEI DEL COMPOSITOR

Deu ser molt diferent abordar Mozart amb formacions tan diferents com The English Concert o la Filharmònica de Berlín...

Bé, en realitat no tant, perquè al final el més important sempre és la música. Per descomptat, en alguns aspectes sí, perquè la tria d'un tipus concret d'instruments o uns altres fa que hi hagi diferències de matís, sobretot perquè cal seguir i respectar l'expressió natural de cada instrument. Però torno a dir que el més important és la connexió de l'interpret amb la música i el fet de mirar de servir el compositor, **Mozart** en aquest cas, de la manera més honesta possible. I al final, això es pot fer amb qualsevol instrument. En podem triar un o un altre per assolir aquest propòsit, que és trobar la música i fer-la sortir a través seu.

Video: <https://www.youtube.com/watch?v=plsMmuf9Q3Y>

La vostra relació amb Mozart i la seva obra ha estat intensa des de sempre? O més aviat s'ha anat intensificant amb el pas del temps?

Crec que totes dues coses. **Mozart** sempre m'ha fascinat, però també és cert que potser la meua relació amb les seves obres s'ha anat fent més estreta o més forta amb el temps. És molt interessant comprovar com, quan et vas fent gran, alguns aspectes, actituds o relacions amb

obres que havies treballat han anat creixent o agafant noves formes. Sobretot pel que fa a certs aspectes de velocitat o d'articulació...

En els primers anys de la vostra carrera vas interpretar a Anglaterra el *Concert per a clavicèmbal* del compositor vallenc exiliat a Cambridge Robert Gerhard. Quins records en teniu?

Oh, sí! Crec que va sorgir d'un encàrrec de la BBC ¿on treballava **Robert Gerhard**?, o potser va ser el director de l'orquestra qui m'ho va proposar, no ho recordo exactament. El que sí que tinc clar és que quan em van passar el concert i m'hi vaig posar vaig pensar que era una peça realment bona. A més, també recordo que va ser força difícil d'aprendre, perquè era una obra molt exigent. Però en realitat vaig gaudir molt de l'experiència.

En la seva carrera hi té un pes central el clavicèmbal, que ha treballat sobretot amb el repertori històric del barroc. Però també s'ha interessat per les creacions contemporànies d'aquest instrument.

He de confessar que ara ja no el toco gaire, molt menys que abans. Però aquest matí, per exemple, abans d'aquesta entrevista he estat una bona estona practicant amb alguns concerts de **Bach**, per a uns programes futurs. I m'ho passo molt bé! Tot i això, actualment ja no estic tant en contacte amb la música de nova creació per a clavicèmbal. Però també he arribat a la conclusió que un aspecte molt divertit de la música és que no val la pena pensar en termes de 'música antiga'. La bona música sempre és nova. I, per tant, quan agafo una peça de música, qualsevol que no conegui i no hagi sentit, per mi és música nova, sigui de l'època que sigui. I el que m'agrada és posar-m'hi des del primer moment per intentar trobar la vida que hi ha en aquella composició. Almenys així ho veig jo. Si no puc fer que en surti alguna cosa viva, aleshores no toco aquella música.

I fa recerca d'obres i repertori nou, o s'ocupa principalment de la direcció?

El fet de no poder tocar el clavicèmbal tant com ho feia temps enrere comporta que tampoc no estigui tan actiu en el sentit de buscar nou repertori. Ara mateix treballo més com a director d'*ensembles*, algunes vegades des del clavicèmbal, però molt més sovint dirigint, sense instrument. En general estic content amb la música meravellosa que ja conec, com això que et deia d'aquest matí, que he estat tocant **Bach**, o ara parlant de **Mozart** per a la revista. I quan acabi l'entrevista, aprofitaré per revisar notes sobre **Haydn** i **Schubert** per a futurs projectes... Què vol que li digui, no em puc queixar, aquesta és una vida fantàstica!